

Saulėta, diena 90°, naktį 70°
Saulė teka 5:38, leidžiasi 8:15

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
RAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Liepos-July 27 d., 1970 m.

Kaina 10c

175

MASKVA-BONA SVARSTO NEPUOLIMO PAKTĄ

PALIAUBŲ PLANAS SUSKALDĖ ARABUS

Kremlius patarė Egiptui nesikarščiuoti

TEL AVIVAS. — Amerikos pasiūlymas „baigti šaudyti — imti derėtis“ sukėlė nerimą Izraelyje ir suskaldė arabų valstybes. Egiptas priėmė Amerikos planą ir sutiko sustabdyti karo veiksmus trims mėnesiams. Irakas tačiau šį planą atmetė ir nenori jokių paliaubų ir derybų su Izraeliu. Sirija, nors labai nenoromis, su tuo planu sutinka, nors pati apie tą sutikimą nieko neskelbia. Žinia apie Sirijos sutikimą ateina iš Egipto. Daugiausia prieš paliaubas ir derybas yra nusistatę palestiniečiai arabai ir jų partizanų organizacijos. Jordane dešimties organizacijų atstovai atmetė Amerikos planą, pasmerkę Egipto prezidentą Nasserį ir paskelbė mobilizaciją visų jėgų, kurios sutrukdys šį „samokslą“.

Izraelio vyriausybė susirūpinusi tariasi, ką jai daryti. Premjerė Golda Meir suaukė į Jeruzalę svarbesniųjų pasaulio šostinių Izraelio ambasadorius. Izraelis reikalauja paliaubų sąlygos, kad per paliaubas Egiptas nesiųstų savo pozicijų prie Suez, nestatytų naujų priešlėktuvinės gynybos raketų.

Yra Izraelio vyriausybėje ir tokių, kurie paliauboms stato sąlygą, kad iš Egipto pasitrauktų visi sovietų kariuomenės patarėjai, aviacijos lakūnai ir kitas karinis sovietų personalas.

Egipto prezidentas Nasseris savo partijos — Arabų Socialistų Unijos — kongrese pasakė kalbą, kurioje įspėjo Izraelį, kad bus konfliktas tarp Arabų ir Amerikos, jei Izraelis atmes Amerikos planą.

Nasseris vėl ragino Ameriką, kad ji paspaustų Izraelį, pagrasindama neduoti jam ginklų, jei jis neprisims paliaubų plano. Nasseris pabrėžė, kad Amerika jis nelabai pasitiki, o taip pat ir Britanija. Jis stato paliauboms dar ir tokia sąlygą. Paliaubos turėtų būti geriamos ne tik Egipto fronte, bet ir Sirijos ir Jordano frontuose, nes Egiptas su Sirija ir Jordanu turis karinę sutartį. Puolimas prieš vieną iš jų būtų laikomas puolimu prieš visus.

Nuosaukieji arabai vadina Nasserį „atviru realistu, išmintingu“. Manoma, kad Nasserio nuosaukumas kilo iš sovietų patarėjų. Kremlius vadai dar nesijaučia pakankamai stiprūs eiti į konfliktą su Amerika dėl Izraelio. Sovietai patarė Nasserį sutikti su paliaubomis ir per tą laiką pažadėjo dar daugiau atsiųsti karinės medžiagos, dar daugiau sustiprinti Egipto kariuomenės paruošimą būsimam žūbtiniam karui.

Nors sovietai turi Viduržemio jūroje gan stiprų laivyną, tačiau jis dar negali susilyginti su amerikiečių laivynu. Natūralu, kad Nasseris nori turėti jūrą po savo kumeliu. Horacio Rivero pareiškė, kad karui kilus, visas sovietų Viduržemio jūros laivynas būtų jūros dugne per šešias valandas.

Menkina „pergales“

Vilniuje, birželio 4 d. įvykusiame Komjaunimo CK plenumo atkreiptas dėmesys į Vakaruose gyvenančių lietuvių per radijus skelbiamos programos poveikį. Kauno miesto komiteto sekretorius V. Baltrūnas diskusijose pažymėjo, kad „buržuazinė propaganda įvairiu „balsu“ pagalba mėgina sumenkinti kiekvieną mūsų pergalę, kiekvieną laimėjimą“.

IS VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Butų ir Miestų išvystymo sekretorius George Romney penktadienį žada atvykti į Čikagą apžiūrėti Cabrini - Green pigių butų kolonijos, kur neseniai buvo nušauti du policininkai. Tų pastatų gyventojai skundžiasi, kad butuose neramu, gyventojai terorizuojami, gyvenimas neįmanomas.

ČIKAGA. — Keturi policininkai, kurie bandė suimti tris jaunuos vagišius, prie 917 S. Independence gatvės, minios buvo pramušti. Vienas policininkas buvo paguldytas į ligoninę su išlaužtais keliais šonkauliais.

WASHINGTONAS. — Federalinė jūrų komisija apkaltino 75 metų jugoslavų Joseph Rukaviną, kuris jau ketvirtą kartą nelegaliai atvyksta į Ameriką. Pirmą kartą jis buvo deportuotas 1914 metais.

LONDONAS. — Vietoj staigios mirusio išdoro kanclerio Mac Leod premjeras paskyrė Anthony Barner, kuris buvo vyriausybės britų delegacijos nariu derybose su Europos Rinkos valstybėmis dėl Britanijos įstojimo. Jis, be to, buvo britų konservatorių partijos pirmininkas, daug prisidėjęs prie rinkimų laimėjimo.

SAIGONAS. — Du jauni prancūzai, taikos šalininkai, užlipo Saigono mieste ant paminklo ir iškėlė komunistinę Viet Congo vėliavą. Tuo susirinko minia, pradėjo įprastus mišius, mišius akmenimis, nuplėšė vėliavą ir juos pačius. Abu prancūzai turėjo eiti į ligoninę, dabar jų laukia P. Vienamo teismai.

Admirolas įspėja

WASHINGTONAS. — Admirolas Hyman Rickover, kuris pirmas pradėjo statyti atomines energijos varomus povandeninius laivus, pareiškė kongreso komitetui, kad sovietai iki šių metų galo pralenks Ameriką savo atominiais povandeniniais laivais. Admirolas Rickover nurodė, kad sovietų laivai nuolat plaukioja Atlanto ir Ramiojo vandenyno Amerikos pakraščiais, ju raketos esančios nukreiptos į Amerikos miestus. Sovietų Sąjunga galiinti rytoj pradėti karą prieš Ameriką ir admirolas nesąstiktas, kad toks karas baigtusi Amerikos laimėjimu.

Admirolas ragina vyriausybę statyti daugiau laivų, nes Amerikos laivai yra seni, o visi sovietų povandeniniai laivai yra statyti po karo.

Staigus lietus Seule, Pietų Korėjoje sustabdė visą gatvių judėjimą. Per dvi valandas prilijo trys coliai vandens.

DAR APIE KOPLYČIĄ VATIKANE

Š. m. liepos 7 d., Vatikane popiežiui pašventinus lietuvių koplyčią, apie įvykį kitą dieną, liepos 8, palyginti, plačiai rašė Italijos spaudoje, ne tik Romoje, bet ir kituose miestuose. Dar iškilmių išvakarėse, šv. Sosto biuletenis, 197 n-jė, liepos 6 d., paskelbė platesnį straipsnį. Nurodė, kad iškilmėse dalyvauja iš viso pasaulio kampu atvykę lietuviai ir kad šventinama koplyčia — „capella Mater Misericordiae di Vilna“. Atpasakoti ir Lietuvos istorijos bruožai. Būdinga, kad tiek šis šv. Sosto biuletenis ir Vatikano organas „L' Osservatore Romano“ (liepos 8 d. ir kitomis progomis), be to, visa eilė Eltos gautų italų dienraščių, žymėjo skelbdami apie Aušros Vartų koplyčią Vilniuje — „Vilna“.

Elta patyrė, kad visa eilė Italijos laikraščių apie liepos 7 d. Vatikane, šv. Petro bazilikoje, pašventintą koplyčią įdėjo plačius aprašymus. Apie įvykį rašė oficialūs katalikų spaudos biuletenis „ansa“ ir dienraščiai: „Il Tempo“, Romoje (antraštė: „Lietuvių koplyčia šv. Petro požemy“), „Roma — Napoli“ antraštė: „Išpuodingos iškilmės ir antrinė: neleistą atžymėti komunizmo kankinius“. Šio laikraščio, liepos 8 d., atgarsis įdomesnis už kitų, nes Vatikano korespondentas jame pažymėjo, jog lietuvių išeiviams norėjus koplyčioje atžymėti „komunizmo priespaudoje buvusius Lietuvos kankinius, atitinkamos Vatikano įstaigos dėl to nesutiko (nedavė leidimo)“ ir, kaip vieną priežasčių, nurodė, kad Vatikano norą palaikyti dialogą su komunizmu. Esą, „kažin koks šešėlis slėgė iškilmes Vatikano požemy“.

Kiti dienraščiai, rašę apie iškilmes Vatikane: Milano „Avvenire“, Romos „Il Popolo“ ir kt. Daugiausia cituota popiežiaus kalba iškilmėse ir visur nurodyta, kad tuo metu Vatikane dalyvavo 500 lietuvių, iš įvairių pasaulio kraštų.

Uostų streikas

LONDONAS. — Streikuojantieji uostų darbininkai pagrasino britų žvejams, kad jie nebandytų atvežti pieno, kiaušinių, vaisių ir kitų maisto produktų iš Airijos ar Orkney bei Shetland salų. Žvejams ir jų laivams atsidarė naujas pajamų šaltinis. Žvejai sako, kad uostų darbininkų grasinimai jūnebaugina, į jėgą būsią atkyla jėga.

Britanijoje nusamdyti visi transporto lėktuvai, jie išveža būtiniausias eksporto prekes ir atgabeną iš užsienio maisto: iš Amerikos, Kanados, Kipro salos ir Vakarų Europos.

Londono daržovių ir vaisių rinkos darbininkai, paremdami streikuojančius uostų darbininkus, paskelbė, kad jie nelies tokių vaisių, kurie bus iš laivų iškrauti kareivių, be uostų darbininkų sutikimo. Barry uoste šią savaitę teks į jūrą išmesti 6,000 tonų bananų, jei jų niekas neiškraus.

Veikla Urugvajuje

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje informuoja: Lietuvos Steig. Seimo buv. narių daklariacija, išversta į ispanų kalbą, išsiuntinėta visiems laikraščiams, didesniai daliai senatorių, deputatams ir įvairiems politikams. Atstovas A. Grišonas asmeniškai įteikė Urugvajaus užsienio reik. ministeriui ne tik minėtą deklaraciją, bet ir Vilko ir Diplomatijs šefo rašto JAV prezidentui vertimą.

ŠIANDIEN MASKVOJE PRASIDEDA SOVIETŲ - VOKIEČIŲ DERYBOS

MASKVA. — Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministris Walter Scheel šiandien pradeda Maskvoje derybas dėl nepuolimo sutarties sudarymo. Jo vizitas yra pirmas vokiečių vyriausybės nario pasirodymas Maskvoje per 15 metų. Kancleris Adenaueris lankėsi Kremliuje 1955 metais derėtis dėl Sovietų Sąjungoje laikomų vokiečių karo belaisvių paleidimo. Nors diplomatiniai ryšiai tarp Maskvos ir Bonos palaikomi jau nuo 1955 metų, abiejų valstybių santykiai nebuvo normalūs. Dabartinė kanclerio Brandto vyriausybė siekia tuos santykius pagerinti.

Siūlo Solženiciną Nobelio premijai

PARYŽIUS. — Grupė žymių Prancūzijos rašytojų ir menininkų viešai pasiūlė kandidatūrą Nobelio premijai už literatūrą sovietų rašytoją Aleksandrą Solženiciną.

Prancūzų rašytojai sako, kad, nežiūrint sovietų valdžios nepriėmimo to rašytojo darbams, Solženicinas yra vienas geriausių pasaulio rašytojų. Jo darbai Sovietų Sąjungoje uždrausti spausdinti, tačiau užsienyje yra išleistos kelios jo knygos.

Solženicinas buvo išmestas iš sovietų rašytojų sąjungos. Jis nepataikauja partijos vadams ir rašo teisybę apie gyvenimą Sovietų Sąjungoje. Kremlui toks rašytojas negali patikti, nes iš visų reikalaujama garbinti partiją ir jos darbus. Solženicino pasiūlymas Nobelio premijai laikomas „provokacija“.

Turistai srebja rusiškus barščius

Vilniuje vis daugiau apsilanko įvairių kraštų turistų. Spauda susidomėjo, kokiomis kalbomis jie kalba Vilniaus gatvėse ir ką jie suranda kavinėse. Pasirodo, vieną šios vasaros dieną, kaip paskelbė „Lit. ir Meno“ savaitraštis, nr. 25, Vilniaus gatvėse buvo išgirstos kalbos: latvių, estų, suomių, anglų, vokiečių, gruzinų...

Tie turistai aplanko kavinę, kur cukrainės ir ieško ko nors jiems egzotiško, ko nors, kas primintų lietuvių, jų papročius, jų kalbą, pagaliau, — kas atstovautų lietuviškai kulinarijai. Deja, turistai vietoje „nacionalinių“, tautinių patiekalų, valgiaraštyje suranda tokių pavadinimų valgius ar skanėstus: šašlikus, čeburekus, čanačius...

Pasipiktinę ir Vilniaus žurnalistai ir šie klausia: kodėl nepajėgiama sukurti savo virtuvės? Kodėl kalbos ir pasiūlymai šiuo klausimu — kaip žirniai į sieną? (E)

Bibliotekos 400 m. sukakits

Vilniaus universiteto mokslinė biblioteka šių metų rudenį minės 400 m. sukaktį. Šiuo metu bibliotekoje yra apie 3 milijonų knygų. Tik senų ir retų spausdinių skyrinje yra 150,000 leidinių ir jų tarpe nemaža retų knygų ir rankraščių, išleistų 15, 16 ir 17 amžiuose. (E)

DAMASKAS. — Sirija skelbia, kad Pietų Arabija pilnai pripažino Jemeno vyriausybę, tuo baigdamas 8 metus trukusią nesantaiką. (Elta)

Sovietų Sąjunga pritaria Brandto sumanymui, turėdama visai kitus tikslus. Kilus įtempiui rytuose prie Kinijos sienos, atsiradus ten ginkluoto konflikto pavojui, Maskvai reikia ieškoti įtempių sumažinimo vakaruose. Sovietai reikalauja už nepuolimo paktą vokiečių politikos pakeitimo. Maskvai svarbu, kad Vokietija sutiktų su sovietų naujomis sienomis, pripažintų Europos rytuose atsiradusią „realybę“.

Sioms sovietų - vokiečių deryboms pradžią davė vykęs pasitarimas tarp kanclerio Brandto sekretoriaus Egono Bahro ir sovietų užsienio reikalų ministro Gromyko. Sovietai neatsisakė prileisti, kad kada nors ateityje abi Vokietijos gali būti sujungtos į vieną valstybę. Sovietai tikisi, kad toks susijungimas įvyks po komunistinė vėliava, kai Vakarų Vokietija bus komunistinės vyriausybės valdoma. Tačiau jau pats susijungimo principo pripažinimas Bonoje laikomas laimėjimu.

Vokietijos opozicija, susidedanti iš krikščionių demokratų ir iš galingų „umsiedlerių“, atimtų rytinių vokiečių žemių gyventojų, kritikuoja Brandto valdžią už nuolaidas sovietams. Vyriausybė aiškina, jog sutartis nepradės galioti, kol keturi sąjungininkai, kurių žinioje yra Berlynas, nesuras Bonoje priimtinių pakeitimų Berlyno miesto padėtyje.

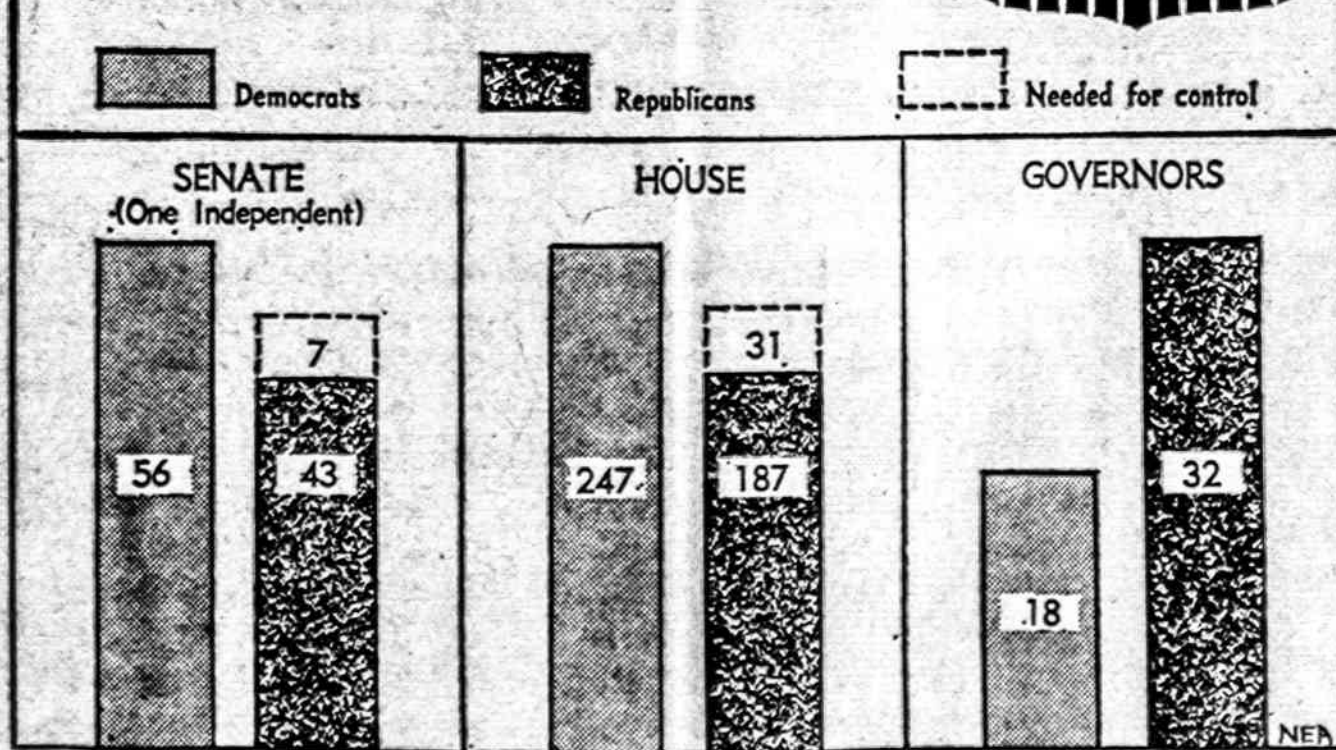
Maskvos derybos vyksta lygiai greičiau su Vokietijos derybomis su Lenkijos vyriausybe. Valdandžioji Vokietijos socialdemokratų partija siekia normalių santykių su rytų kaimynais. Komunistinis kaimynas masina Vokietijos technologijos laimėjimai, įvairios prekės ir ekonominiai ryšiai, o sovietams svarbu turėti savo vakaruose ramų, neagresyvių kaimyną, kuris leistų Maskvai vykdyti karinius planus kituose frontuose.

Rado ką garbinti

Okup. Lietuvoje tebevyksta R. Mizaros atminimo puoselėjimas. Neseniai Vilniuje išleistas ir Vyt. Kazakevičiaus sudarytas leidinys „Amžiais su gimtine“ (net 8,000 egz. tiražo), kuriame pateiktas „skaudus atsisveikinimas“ su Mizara ir, kaip teigia „Tiesa“ (geg. 23) „šiek tiek vietos skiriama R. Mizaros publicistikai“. (E)

Okup. Lietuvoje liepos 8 d. atvykęs, kelias dienas viešėjęs Vengrijos ambasadorius Sovietų Sąjungoje Rapay. Kiek anksčiau į Vilnių buvo atvykęs Kubos ambasadorius, su karo atask ir dar vienu ambasados pareigūnu. (Elta)

THE POLITICAL BALANCE ELECTION '70

Ši lentelė rodo, kiek atstovų dvi didžiosios partijos turi Senate, Atstovų Rūmose ir gubernatorių vietose. Respublikonams reikia laimėti septynis naujas vietas, kad perimtų senato daugumą iš demokratų.

L. S. S. ir L. J. S. vadovų-vių pasitarimas

Kaip lietuvių visuomenei yra žinoma, prieš septynerius metus susikilo L. Skautų Sąjunga. Jūrinio polėkio skautai-ės sukurė atskirą nepriklausomą organizaciją Lietuvių Jūrų Skautiją, kuri aktyviai vysto veiklą. Lietuvių Jūrų Skautija, greta jūrinio skautavimo, stipriai puoselėja ir Nepriklausomos Lietuvos jūrinę idėją.

Kodėl L. Skautų Sąjunga sukilė: ar tai buvo ano meto vadovų nesuvokimas laike, aplinkoje, ar tai buvo užkliūta už paskirų asmenų, ar ten pritrūko kultūros tarpusavio santykiuose ir t. t., tai ne šių eilučių autorės tikslas nagrinėti, atsakymą rasti. Tenka tik konstatuoti faktas, kad L. Skautų Sąjungos skilimas sukrėtė visą patriotiniai nusiteikusių, mąstančių lietuvių išeiviją. Lietuviškas pasaulis su nerimu ir rūpesčiu sekė išsiskyrusiųjų veiklą. Visuomenės rūpestis ir nerimas suprantamas ir pateisinamas, kiekviena lietuviška organizacija, nežiūrint veiklos pagrindo (profesinio, kultūrinio, politinio, socialinio ar kito kurio tikslo) turi tautinį-likiminį uždavinį. Tad ir suprantama, kad vienos kurios organizacijos veiklos sutrikimas (susiklaidymas) yra visos kultūringos, patriotinės visuomenės rūpestis. Na, o jaunimo organizacijų reikalai visuomenei yra itin svarbūs... Jaunimas — ateitis, tad visuomenės atstovai ir ėmėsi uždavinio išsiskyrusias šalis suvesti, suskaldytą lietuvišką skautiją sujungti.

L. Skautų Sąjungos ir L. Jūrų skautijos vyriausi vadovai, visuomenės atstovų įtaigojami ir raginami susirinko pasitarti dėl susijungimo galimybių. Lietuvių skautijos vadovų istorinės reikšmės posėdis įvyko š. m. lie-

pos mėn. 11-12 dienomis, Bostone. LS Sąjungą reprezentavo L. S. Sąjungos Tarybos Pirmiosios pirmininkas — v. s. A. Saulaitis, Brolijos Vyriausias skautininkas — v. s. Molis, pavad. — stn. Č. Kiliulis, Vyriausias skautininkė — sktn. Milukienė, pavad. — sktn. Subatienė, sktn. Subatis.

L. Jūrų skautijos atstovai buvo L. J. S. Inkaro Tarybos pirmininkė, j. v. s. A. Gasnerienė, Vyriausia skautininkė, j. v. s. Z. Juškevičienė, Vyriausias skautininkas j. s. M. Manomaitis, Korp. Gintaras! atstovas — j. p. St. Lukauskas, j. p. Gint. Čepas, j. v. s. Alg. Aglinskis; viso dvylika vadovų.

Šie išvardinti vadovai, savo laiku drauge kūrė skautišką laivą, drauge išgyveno skautybės džiaugsmą. Jie visi yra idealistai skautai, patriotai lietuviai, gyvai jaučią skautiško jaunimo ir lietuvių visuomenės nuotiką Bendro posėdžio metu išryškėjo tikrai pasigėrėtinas vadovų tautinės, skautiškos atsakomybės supratimas, laiko aplinkos sąlygų sveikas pajautimas, o taip pat vienybės ir galios suvokimas... Visi posėdžiai vyko tikrai seseriškų broliškų nuotaikų dvasioje. Posėdžiai vyko pas šiuos skautininkus: J. G. Čepą, Subačius, inž. Manomaitį. Šiems vadovams tenka tik palinkėti kantrybės ir ištvermės surasti susijungimo formulę, tokius nuostatus, kurie nė vienai pusei nepadarėtų moralinės nuoskaudos ir užtikrintų taikingą ir džiaugsmingą skautavimą kaip žemės, taip ir jūros skautams-ėms. Talkos — apsiėjungimo ieškojimų uždavinys yra sunkus, atsakingas, bet drauge ir garbingas, istorinis. Tad LSS ir LJS vadovams linkime gero, gero Baltijos vėjo!...

Sesė Z. J.

Lietuvos prekybos laivynas

j. p. GINTARAS, ČEPAS

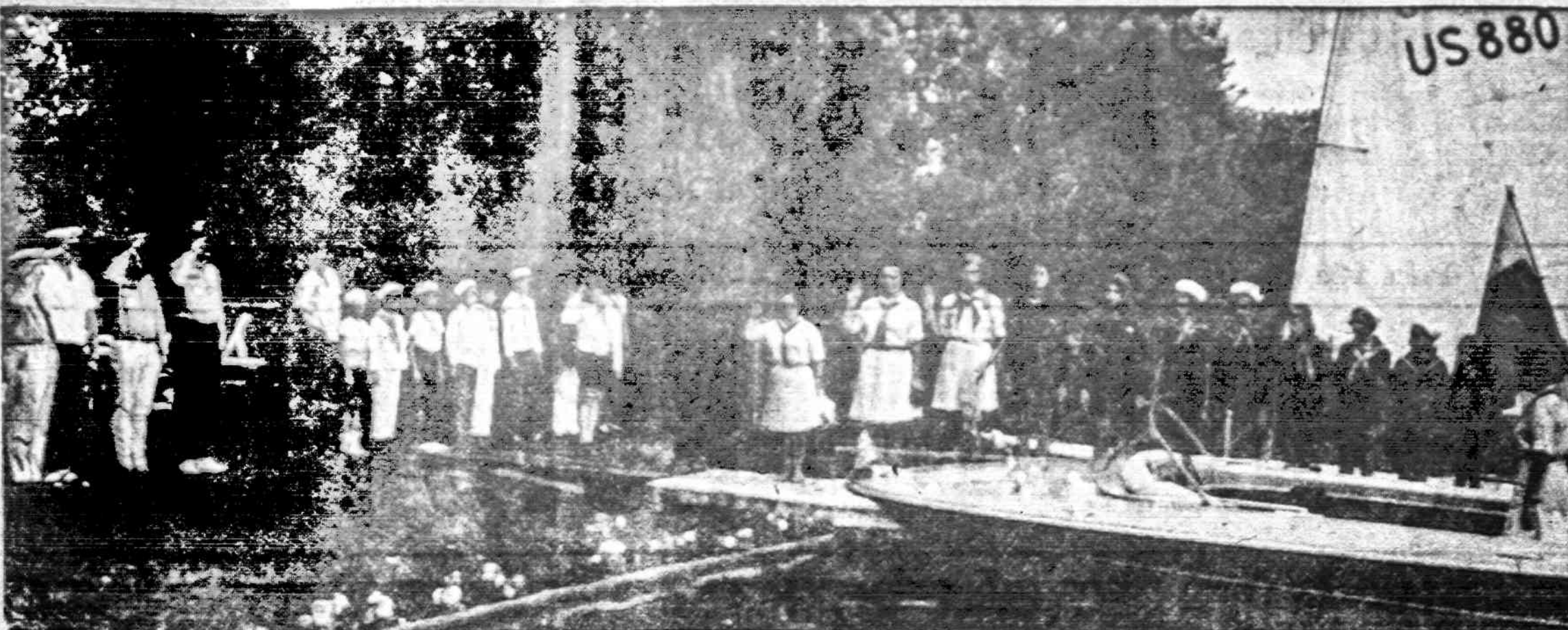
Lietuva 1918 m. išsikovojo sau nepriklausomybę, tačiau mažai domėjosi jūra. Sakoma, kad Lietuvos kunigaikštis Kęstutis, jodindamas gražiu Lietuvos pajūriu, susirado sau žmoną iš žvejo šeimos, bet jo sūnus Vytautas Didysis pamilo Pinksio pelkes ir nesidomėjo Juodąja jūra. Kartą prof. Pakštas išsitarė, kad Vytautui reikėjo savo žirgus girdyti Baltijos jūroje ir kad daugiau domėtis. Dėl to, kad jis Baltijos jūrą nesidomėjo, tai mes ir nepaveldėjome jokių jūros tradicijų.

1921 m. įsisteigė Lietuvoje Jūrininkų Sąjunga, ją organizavo gen. V. Nagius, gen. T. Daukantas, kpt. Stulpinas ir kiti.

Šie karininkai tarnavo caris-

tinės Rusijos laivynė: gen. Nagius — gydytojas, gen. Daukantas — karo laivyno karininkas, o kat. Stulpinas — keleivinio "Rosija" laivo kapitonas, Liepaja — New York linijoje. Prie steigimo dar prisidėjo inž. Mičelevičius, kpt. Kaškelis, kpt. Kuizinas, inž. Reingardas, kpt. Platakis, inž. Darginavičius, kpt. Daugirdas, kpt. Andžiejus, kpt. Šiupis, kpt. Azgurdai. 1925 m. įsisteigė "Tautiniam Laivynui Remti Moterų Sąjunga", kurioje pasižymėjo Mošienė ir Oželienė. Jos savo darbą koordinuodamos su Lietuvos Jūrininkų Sąjunga leido žurnalą "Inkaras" ir propagavo jūrą.

Klaipėdoje, remiant F. Schwedersky ir Co. kompanijai, buvo

LJS Čikagos "Juodkrantės" ir "Baltijos Jūros" tuntu jūrų skautės, jūrų skautai gerbia įsakymus iškilo metu.
Nuotr. L. Knopfmillerio

sudaryta "Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovė", kuri išsiuomavo du didesnius laivus: "Kastytis" — apie 250 brt. ir "Juratė" — to paties svorio. Abu buvo registruoti Jurbarko uoste, Nemuno upėje. "Juratės" kapt. buvo kpt. J. Andžiejus, kas, tačiau neužilgo audra "Juratė" išmetė Estijos pakraštįje. "Kastytis", atsisakęs Lietuvos vėliavos, dingio be žinios.

Klaipėdoje buvo vokiečių laivų prekyba Krause ir Co. Ji nors iškėlė Lietuvos vėliavą savo laivuose, bet Lietuvos neikentė.

Čikagos LJS burlaivis "Nida" pakeliui į atvirus vandenį būriavimo užsiėmimams.
Nuotr. L. Knopfmillerio

1923 m. Jūrininkų Sąjunga Kauno Aukštosios Technikos Mokykloje atidarė jūrininkų mokyklą. Lektoriais buvo gen. T. Daukantas, plk. Reingardas, kpt. Šiupis, kpt. Azgurdai, inž. Graurokas, inž. Šulcas. Pirmoje laidoje buvo 16 studentų. Dalis lektorių sunkiai vartojo lietuvių kalbą ir mokslas buvo labai sunkus.

Klaipėdos uosto valdyba turėjo dvi žemkases: "Klaipėda" ir "Rusnė". Buvo siurblys — "Jūra". Visų jų paskirtis bu-

vo gilinti Klaipėdos uosto įėjimą.

Uostas turėjo vieną vilkiką (locų), kuris įvesdavo svėtimus laivus į uostą. 1925 m. Suomija priėmė lietuvius, norinčius mokytis jūreivijos. Sutartis buvo padaryta trims metams. "S/V Olivebank" priėmė Vyt. Babarską, Zg. Domeiką, St. Kudirką, Fk. Marcinkų, Bd. Monkevičių, Ed. Šlesoraitį, Rd. Raudonikį ir J. Vaseliūną. "S/V Archihald Russel" — St. Dagį, Kz. Daugėlą, Br. Krikštopaitį, Mkg. Limbą, Ant. Mielinį, Pr. Šaltenį ir Al. Rasiulį.

1892 m. grafas Tiškevičius turėjo savo prekybinį laivą "Feniksas", kuris kursavo tarp Palangos ir Liepojos. Jo talpa buvo 12 prekių vagonų. Nėra užsilikusių žinių, kas vėliau su juo atsitiko.

1928 m. Lietuvos pajūryje, Klaipėdos mieste, įsisteigė "Lietgird" bendrovė, kuri iš Vokietijos išsiuomavo du laivus ir juos pakrikštijo "Klaipėda" ir "Palanga". Jų kapitonai buvo vokiečiai, kurie, prisidare skolo, dingo su visais laivais.

Pasekdami lietuvius, trys vokiečių prekybos paleido savo laivus su lietuviškomis vėliavomis, bet įgulos buvo grynai vokiškos.

1936 m. Trys stiprios lietuviškos prekybos — "Maistas", "Lietūkis" ir "Pieno Centras" — susijungusios įsteigė "Lietuvos Baltijos Lloydas" ir nupirko tris laivus: "Utena" — 540 brt, "Kretinga" — 540 brt ir 3 "Maistas" — 640 brt. Šalia minėtų laivų, bendrovė įsigijo eilę vilkikų ir laivų upėmis plaukioti.

Klaipėdos bendrovė "Sandelis" nusipirko tris laivus: "Neringa" — 1200 brt, kuris savo pirmoje kelionėje nugrimzdė į dugną, "Nida" — 700 brt ir "Venta" — 1250 brt.

Vasaros stovykloms artėjant

j. v. s. E. VENGIANSKAS

(Tęsinys)

Stovyklos finansiniais reikalais besirūpinantis pareigūnas, visada turės daug ir įtempto darbo apskaičiuojant ir sudarant visą eilę finansinių planų ryšium su artėjančia stovykla. Ruošiantis stovyklai, visada teks susidurti su visa eile papildomų ir nenumatytų išlaidų, kurios pareikalaus papildomo stovyklinio inventoriaus, transporto priemonių parūpinimo, maisto supirkimo ir kitos nenumatytos išlaidos.

1933 m. Klaipėdą užėmus vokiečiams, mūsų prekybos laivynas buvo perkeltas į Šventosios uostą, kuris 1940 m. atiteko komunistinei Rusijai.

Iš mūsų prekybinio laivyno pasiliko tik "Trakai" laivas, kuris yra USA žinioje ir nėra jokios vilties, kad Lietuva jį galės atgauti.

Piniginiai reikalai visame priešstovykliniame pasiruošime bei planavime visada sudarys nemažą rūpestį, todėl iš anksto turi būti tiksliai viskas apskaičiuota. Šiam reikalui finansiniai stovyklos reikalais besirūpinantis pareigūnas, "Ūkio Ministeris", turi sudaryti kiekvieną stovyklinę piniginę samatą, kuri turės veik visada dvi pagrindines pozicijas: stovyklos pajamų ir stovyklos išlaidų skyrius. Ir tenka kiekvieną poziciją aptarti atskirai.

Išlaidos: stovyklinės samatos išlaidų skyriuje iš anksto turi būti numatyta: a) kiek kainuos stovyklinio turto ir stovyklauotojų pervežimas, b) kiek pinigų pareikalaus papildomo inventoriaus įsigijimas, c) kiek kainuos bendrai visos stovyklos maitinimas, d) kiek gali susidaryti numatytų išlaidų?

Išlaidų pozicijoje turi būti

kiek galima tiksliau užplanuota, kiek iš viso stovykla pareikalaus išlaidų, pagal kurias ir pajamos turi būti planuojamos bei iš anksto numatomos.

Pajamos. Pajamų skyriuje iš anksto turi būti numatoma ir atžymėta: a) kokia suma yra skiriama iš vieneto kasos stovyklos reikalam? b) kiek bus surinkta stovyklinio mokesčio iš paskirų stovyklautojų? c) kiek numatoma gauti iš vieneto globojančių organizacijų bei paskirų asmenų aukų formoje? d) kiek tikimasi surinkti iš kitų nenumatytų šaltinių?

Kiekvienoje piniginėje samatoje pajamų ir išlaidų pozicijos turi būti aiškiai sutapti, kitaip tariant, susibalansuoti taip, kad pajamos atitiktų išlaidas, ar bent kad išlaidos būtų mažesnės už pajamas. Jei stovyklinėje apyskaitoje finansai susibalansavo, tai laikysime, kad ji finansiniai buvo pravesta gerai; jeigu išlaidos viršijo pajamas, ji buvo pravesta nepatenkinamai, su finansiniu nuostoliu. Jeigu liko pelno — įneškite jį į vieneto kasą sekančių metų stovyklos reikalam.

Šia proga norėtusi priminti, kad, tiksliai apskaičiavus numatomas išlaidas, turi būti nustatytas stovyklos mokestis. Bet ne anksčiau.

Stovyklinė praktika yra parodžiusi, kad ir kaip smulkiai būtų sudaryta ir apskaičiuota stovyklinė samata, vistiek susidaro nenumatytų išlaidų, ir tai gana dažnai atsiliepa ne tik į stovyklą, bet ir stovyklaujančio vieneto kasą. Šiam nemalonumui išvengti, ir kad iš stovyklaujančių nereikėtų prašyti papildomo mokesčio nuostoliams apmokėti, visada patartina nenumatyti išlaidų pozicijoje turėti gana apvalią pinigų sumą atsargai, ir pagal tai atitinka-

(Nukelta į 3 psl.)

Sekmadienį, rugpjūčio 16 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS. GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIS. KIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPJŪČIO 16 D. VISI KVIECIAMI Į NAUJIENU PIKNIKĄ.

"Baltijos Jūros" tuntu broliai iškiloje canoe lenktynėse.

Nuotr. L. Knopfmillerio

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSEKJA IR MŪKŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 3/4-3012

DR. S. BIEZIS
Telef. PROspect 6-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
užduoti antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9.
Antradienį, penktadienį, nuo 1-5, trečiadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
207 W. 31st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
antr., penktadienį, nuo 1-5, trečiadienį, ir sekmadienį, ofisas uždarytas.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSEKJA IR MŪKŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį, ir sekmadienį, uždaryta.
Ofiso telefonas: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Priima tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8.
antradienį, 2-4.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIŲ OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso telefonas: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, ir penktadienį, nuo 2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ir ketvirtadienį, nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadienį, nuo 9 iki 12 val.
Trečiadienį, uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antradienį, nuo 2-5 po pietų.
Ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį, 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadienį, ir trečiadienį, uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, ir penktadienį, 24 ir 6-8 val. vak. Seštadienį, 24 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Del valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepia, tai telefonas: GI 8-6195

Brazilijos ūkininkai badauja

Apie 200,000 žmonių palietė badas. Brazilijoje šiaurinėje dalyje nebuvo lietaus ištisus mėnesius. Išdžiūvo javai, gyvuliai neturi vandens. Žmonės, gelbėdamiesi nuo bado, pradėjo plėsti krautus, traukinius. Būkai ir krautuvės uždaro duris iš baimės. Fortaleza sritin dabar lektuvais gabenamas maistas ir kitokia pagalba, kad žmonės nebėgtų į miestus iš savo buveinės.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojom (Arch Supports) ir t. t.
Val. 9-4 ir 6-8. Seštadienį 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place.
Tel.: FRontier 6-1882

MOVING
Leidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS
ORO VESINTUVĄ
SIANDI
PIRKSI, GAUSI IR VESINSIES
TAD, NIEKO NEBELAUK
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto, — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

ŠIA VASARA TRYS
EKSKURSIJOS
I LIETUVĄ
Gegužės 28, liepos 14 ir rugpjūčio 31
Kiekviena kelionė tęsis 21 dieną. Vietų skaičius ribotas. Registruokites tuojau. Išrūpiname leidimą ilgesni laiką pabūti Lietuvoje. Paruošime dokumentus atsivesti giminei i Ameriką.
Kreipkitės i
WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Vokiečių ūkininkas netoli Klio fotografuoja karvę. Kovoja su galvijų ar avių vagystėmis, visi ūkininkai turi savo galvijų aprašymus su fotografijomis. Tai yra lyg galvijų pasai.

Jūrų Skautija

(Atkelta iš 2-ro psl.)
mai nustatyti atskirus mokesčius pajamų skyriuje. Atsargos visada stovyklos vadovybė apsaugo nuo piniginių trūkumų stovyklos metu bei nuo papildomo mokesčio prašymo iš stovyklautojų.
Iš anksto paruošta ir smulkiai detalizuota vienetų stovyklų pajamų samata turi būti aptarta vienetų vadovybės posėdyje. Ji turi būti priimta, patvirtinta ir visuose priešstovyklinio paruošimo piniginiuose reikaluose bei stovyklos metu griežtai reikiama jos laikytis. (Bus daugiau)

LJS skautininkų "Grandies" sueiga Lemonte

LJS skautininkai-kės, gyvenę Chicagoje ir apylinkėse, yra susibūrę į grandį, kurios tikslas palaikyti artimesnius tarpusavio idejinius santykius, organizuoti talkinti vietos vienetams ir stiprinti L. Jūrų skautijos veiklą.

LJS Skautininkų grandis turėjo išvyką — posėdį š. m. 19 d. Lemonte, skautininkų grandies vadovės J. S. D. Lukošūnaitės tėvų rezidencijoje. Sueigos ydamosi mintis — įvykusi LTS vadovų-viųjų kelionė į Bostoną. Sueigoje buvo pasitarta ir vietos "Juodkrantės" skautių ir "Baltijos" skautų tūntų stovyklos reikalu. Buvo aptartas ir Chicago miesto kvietimas, gautas per L. G. Konsulą P. Daužvardį, dalyvauti miesto rengiamame vandens parade "Venecijos naktys". Tai pasaulinio masto ir garso paradas, kuris įvyks š. m. rugpjūčio mėn. 22 d. Nutarta dalyvauti drauge su vietos, Chicago Jūrų šauliais. J. S. Dalia Lukošūnaitė buvo paprašyta ir sutiko prisidėti prie laivo — flotės meninio kūrybinio apipavidalinimo. Skt. Z. Juskevičienė pažadėjo pasirūpinti subsidijų floto-laivo papuošimo išlaidoms apmokėti. Organizuojamame vandens parade L. Jūrų Skautija bei Jūrų šauliai yra pakviesti ir atstovaudami lietuvių etninei grupei. Tad reikia manyti ir tikėtis, kad bendram reikalui, bendrai reprezentacijai ir aukų nebus sunku gauti.

Tenka pasidžiaugti, kad L. B. Chicago apygardos valdyba jau yra pasižadėjusi geroką sumą skautams ir šauliams paremti. Po oficialiosios sueigos dalies vyko laisvi pokalbiai ir vaišės. Prie kavos puodelio buvo tariamas skautiškas reikalas. Visi sueigos — posėdžio dalyviai džiaugėsi žalos gamtos aplinka, kaimo nuotaikomis ir tik nakties tamsa visus namo išprašė.

Dalyvė
• Visa, ko gali netekti per mandagumą, tai sėdimos vietos, kurią užleisti materialiai perpildytame autobuse. (Dr. Esteb)

• Kiekvienas klausimas turi dvi puses ir geras politikierius ima abidvi.

CICERO

Sergančių pas mus netrūksta. Pasitaiko ir mirusių, bet sergančių daugiau. Liga prislėgė du gerus, mūsų vyrus — Kazį Dobilą ir Joną Kartavičių. Ypač pastarasis būdavo gerai nusiteikęs ir linksmas vyras. Jis visuomet sakydavo: — Gyvenk ir norėk. Jis yra turėjęs daug pažįstamų ir vadinamųjų gerų draugų. Bet kai susirgo, tai retas jį aplanko ir paguodžia. Visi žinome, jog tai netvarka, bet taip yra.

Liepos 17 d. čia mirė Augustas Deveikis. (Nesumažysite su Kaziu P. Deveikiu, kuris šias žinias surenka ir parašo. Kazys Deveikis dar stiprus ir apie mirtį visai negalvojo.) Augustas Deveikis buvo pašarvotas Butkaus koplyčioje ir palaidotas liepos 20 d. Pirmadienį iš koplyčios buvo nuvežtas į Sv. Antano bažnyčią, kur kun. Juška atnašavo mišias. Vėliau jis buvo nuleistas į Sv. Kazimiero kapines ir padėtas į kapą labai iškilmingai, be girdžiančių kablų. Šeima buvo patenkinta, kad patys velionies draugai ir palydovai gražiai padėjo karsčių ir papuoštą vietą. Kam reikalingi kablai — tegu jais naudojasi, bet pagarbai krikščioniškai galima palaidoti ir be jų.

Prie duobės paskutinį atsisveikinimo žodį tarė P. Butkus, o vėliau šeimos vardu užprasė visus pietums.

Augustas Deveikis buvo labai ramaus būdo žmogus. Jis buvo darbštus, bet nesivėrė vadovybėn. Sulaukęs senatvės — rimtai sunegalavo, retai kur tesirodė. Laimė, kad turėjo labai ištikimą draugę Viktoriją. Ji pati sirgulavo, bet atliko artimo meilės pareigą iki vyro mirties. Garbė jai ir juodviejų dukrai Dorothy.

Atostogos eina kaip ir prieš pabaigos. Oras jau atvėso. Netrukus vėl pradėsime susirinkimus. Draugijos ir klubai atbus iš letargo. Kareivių draugystė, Raudonos Rožės klubas, SLA kuopa ir kitos organizacijos pradės susirinkimus. Kim barkui teks pajudinti namų savininkų klubą. Visi žinome, kad nuo namų savininkų priklauso apylinkės bujojimas. Taksų mokėjimas reikia sektį, kur eina jų mokesčiai. Svara ir tvarka mieste privalo būti palaikyta. Bet mes patys pirmą eilę privalome jos daryti.

K. P. Deveikis

Mažiau gimimų, daugiau senelių

Vis didesnį rūpestį kelia okup. Lietuvoje pasireiškęs, pastaraisiais metais, gimimų mažėjimas ir tuo pačiu visuomenės senėjimotendencija. Tai opus klausimas, "Tiesoje" (birž. 21) pareiškė sveikatos apsaugos ministras V. Kleiza.

Okup. Lietuvoje kasmet gimsta apie 54,000 kūdikių. (E)

Marija Šlapelienei sukako 90 metų

Marijai Šlapelienei-Piaseckaitė, tebegyvenančiai Vilniuje, š. m. birželio 5 d. suejo 90 metų amžiaus. Sukaktuvinininkės našė veikia Vilniaus lietuvių kultūros, visuomenės gyvenime nepaėjo nepastebėta ir okup. Lietuvos spaudoje.

M. Šlapelienė — kalbininko Jurgio Šlapelio, mirusio Vilniuje 1941 m., žmona, — gimusi 1880 m. Vilniuje į lietuvių veiklą įsijungė 1887 m. Ji dalyvavo lietuviškuose choruose, nuo 1904 m. ir lietuviškuose vaidinimuose Vilniuje. 1906 m. ji atliko Birutės vaidmenį M. Petrausko operetėje. Ji talkininkavo, iš Prūsų gabenant ir platinant lietuvišką spaudą.

1906 m. drauge su vyru J. Šlapeliu ir E. Brazaityte ji Vilniuje įsteigė knygyną, veikusį ligi 1949 m., taigi 43 metus. Šlapelienė per visą savo gyvenimą buvo visos eilės lietuvių organizacijų Vilniuje veikėja. Svarbiausias veiklos bruožas — tai minėtas Šlapelienės knygynas Vilniuje, Dominikonų g. 11 nr. (dabar Garelio g.). Jis buvo ne tik lietuviškų knygų platinimo ir leidimo įstaiga, bet ir svarbus lietuvių kultūrinis centras Vilniuje. Faktiškai, Šlapelienė visą laiką buvo knygyno vedėja bei tvarkytoja.

Knygyno vaidmuo buvo svarbus ir visai Lietuvai. Jis išleido eilę vadovėlių, Lietuvoje naudotų visą nepriklausomybės laikotarpį. Pažymėtina, kad 1915118 m., vokiečių okupacijos metu, Šlapelienės knygynas Vilniuje buvo vienintelis Lietuvoje, visą kraštą ir lietuviškas mokyklas aprūpinęs knygomis ar vadovėliais. Pati knygyno vedėja buvo daugelį kartų tardyta, suimta už lietuviškų knygų platinimą — rusų, vokiečių ir ypač lenkų okupantų.

Šią vasarą okup. Lietuvos spaudos (doc. VI. Žuko straipsniai "Lit. ir Meno" savaitraštyje, nr. 26, "Tar. Mokytojo" laikraštyje, nr. 51, birž. 26 ir kt.) paskelbti apie sukaktuvinininkę platus atsiminimai. Teigiama, kad Šlapelienė ir šandien, 90 m. sulaukus, esanti "žvali, geros atminties, be knygos ir šandien ji negalinti gyventi". Šlapelienės atsiminimai jau buvo skelbti kiek anksčiau. Dabargi paskelbti atsiminimai apie buvusius ryšius su lietuvių kultūros veikėjais, kaip Čiurloniū, Vydūnu, Šatrijos Ragana, Lazlynu Pedėda, Vileišiais (Šlapelienė yra buvusi "Vilniaus žinių" tarnautoja), Tumu-Vaižgantu ir kt. Atsiminimų nuotrupo dabar ir okup. Lietuvos skaitytojams atskleidė spalvinga, tačiau sunki ir patriotinė lietuvių veiklą Vilniuje tiek šio šimtmečio pradžioje, tiek karo metu ir pirmųjų okupacijų bei lenkų valdymo laikotarpiais. (E)

— Žmonių amžiaus vidurkio trukmė Lietuvoje yra pasiekusi 72 metus, dėl to žymiai padaugėjo senyvo amžiaus gyventojų skaičius. (E)

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikėlius, anksčiau papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRoovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
606 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MALONIOS VIETOS
REpublic 7-8600 ESpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAİTIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1002

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIEŅOSE
5 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, JULY 27, 1970

Frank Savickas

Savickas kritikuoja gubernatorių

Marquette Parko lietuvių demokratų atstovas Frank D. Savickas labai aštriai kritikavo gubernatoriui Ogilvie, norėjusį dar kartą pakelti nuosavybių mokesčius. Demokratai prašė paskirti pinigų iš bendrų Illinois valstijos pajamų, o gubernatorių pradžioje norėjo pakelti mokesčius už gazoną, o vėliau siūlė apkrauti nuosavybių mokesčius.

Preiž savaitę gubernatoriui buvo pervesta 16 milijonų dolerių, kuriuos surinko Illinois teismai. Pridėjus šiuos pinigų valstijos ižde dabar yra 224 milijonai. Kai buvo paprašyta paskolinti arba duoti Chicago transportacijai (CTA), tai gubernatorių pasipriešino, nes, girdi, ateinančiais metais šie pinigai jam bus reikalingi.

Chicago ir jos priemiesčiai smarkiai auga. Ji auga smarkiau, negu bet kuris kitas Amerikos miestas. Jai būtina reikalinga gera ir skubi transportacija. Tuo tarpu gub. Ogilvie pareiškė, kad jis negali sudaryti reikalingo atstovų skaičiaus, kurie balsuotų už paramą transportacijai. Gubernatorių nenori padėti CTA išvengti krizės, baigę pareikškimą atstovas Frank D. Savickas.

- Taikingas, ramus ir harmoningas sugyvenantis pasaulis, tai yra visų militaristų ir advokatų slaptas baubas.
- (Norman Mailer)
- Apie kitus spėsti — save apnuoginti.
- (Šekspyras)

Balio Sruogos bibliografija

Vilniuje neseniai išleista A. Samulionio sudaryta "Balio Sruogos bibliografija". Jos apimtis didelė, nes paskelbtos 1638 pozicijos ir iš jų 1075 skirtos B. Sruogos originaliems kūriniams bei vertimams. Sraše paskelbta daugiau kaip 70 Sruogos naudotų slapyvardžių.

Devyniuose skyriuose suregistruoti B. Sruogos grožiniai kūriniai, darbai literatūros, folkloro, teatro, muzikos, dailės klausimais, publicistiniai veikalai, Sruogos kūrinių vertimai į kitas kalbas, jo paties versti kūriniai ir kt. Apžvelgtas ir Sruogos kūrinių atgarsis savo meto spaudoje.

Tai jau šeštasis lietuvių rašytojų medžiagos sisteminimas, nes anksčiau Vilniuje išleistas bibliografijos šių rašytojų: K. Donelaičio, A. Strazdo, G. Petkevičaitės-Bitės, J. Janonio ir S. Neries. (E)

Atsiūsta paminėti

Jono Augustaičio *Pagyros ir tikrovė*. Tai knyga, skirta pažinimui netolimos praeities, kuri įvairių autorių yra aprašoma atsiminimuose bei apžvalgose, naudojantis buvusios vadinamos Visuomeninio Darbo Vadyba, propagandos šaltiniais bei suktomis nuotakomis. Ją galima laikyti anksčiau išėjusio leidinio "Antanas Smetona ir jo veikla" antrąja dalimi. Išleido Chicago lietuvių Literatūros Draugija. Knyga yra patogaus kišeninio formato. 133 ps., kaina 1.50 dol. Gaunama "Naujienose", 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

"Muzika" pagadina ausis

Britų medicinos žurnalas "The Lancet" praneša, kad porą valandų pasiklausius "muzikos", kurią jaunimas mėgsta, žinoma, kakafonija pažeidžia klausą. Bendrai perdidelis triukšmas prisideda prie girdėjimo susilpnėjimo. Tai ypatingai atsiliepią senatvėje.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ZUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY

5% Passbooks	6% \$5,000 minimum 2 year certificate
5 1/2% Investment bonus plan \$1,000 minimum	5 1/4% \$1,000 minimum 1 year certificate

Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Muziko Strolis atsiminimai

Jau galima įsigyti muziko Juozo Strolis knyga

LIETUVOS VYČIO PĖDSAKAIS.

176 puslapiai, yra fotografijų, minkšti viršeliai. Kaina \$2.00. Tai geriausiaji sodrių pasiskaitymų knyga.

Knygą galima gauti Naujienų Administracijoje arba pasiunčiant Money Orderį arba čekį tokiu adresu.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

STOCK MAN

Interesting and challenging position involving many varied duties. Stock maintenance, shipping, receiving and porter functions. Will exercise a large degree of control and responsibility. No experience necessary.
Monday thru Saturday 8:30 A. M. to 5:30 P. M. Northside location.
Salary open. Must be bondable.

CALL MR. PAVA

334-0077

TRUMPAI

— Algirdas J. Kasulaitis, LK DS pirmininkas yra jaunesnės kartos politikas ir visuomenininkas, žinantis dabartinio gyvenimo sukuris ir komunizmoėjimus, kuriuos daugeliu atvejų vien žinojimas padaro neveiksmingais. Tas žinias jis panaudoja lietuviškame gyvenime ir politikoje. Sąjungos suvažiavimas įvyks rugpjūčio 15–16 d. Clevelande.

— Pranas Pranckevičius yra vienas iš sėkmingiausių nekilnojamo turto pardavėjų. Dirba P. Leono įstaigoje.

— Juozas Suktus, buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas, sėkmingai verčiasi svetainių versle Chicago Bridgeporto apylinkėje.

— Rytoj, liepos 28 d., tradicinėje Town of Lake mugėje ir karnavale, prie 47-tos ir Damen Ave., bus lietuvių pasirodymams skirtas vakaras. Be abejo bus gausiai publikos, nes tą patį vakarą ten pat pasirodys Chicago beisbolo komanda Cubs ir įvyks originalios aprangos paroda.

— Mokyt. Marija Pėteraitienė moko Roselando liuanistinėje mokykloje, taip pat yra aktyvi Lietuvių žurnalistų sąsgos Chicago skyriuje.

— Povilas Dirks, įvairių lietuviškų organizacijų veiklus narys, pas gimines atostogauja Kanadoje, Toronto mieste ir apylinkėse.

— Albinas Rudinskas, tris savaites praleidęs pas savo dukrą Rochester, Mich., miestelyje, sveikas ir stiprus grįžo į Chicago. Jis dar planuoja, susiradęs bendrąkeleivį, kelias savaites paatostogauti šiaurės Wisconsinse. Vienas nenori važiuoti.

— Antanas Petrolevičius, ilgametis 18-tos kolonijos gyventojas, praėjusią savaitę išvažiavo į Augustaną ligoninę, kur jam bus patikrinta sveikata. Po poros savaičių jis tikisi grįžti į savo butą.

— Sveikas ir stiprus Janis Kozlowskis nuvyko į ligoninę akių patikrinti, kurios paskutiniu metu jam pradėjo ašaroti.

— Naujienų piknikas ne už kalnų. Šis dienraštis padeda visoms lietuviškomis organizacijoms, todėl klubų ir draugijų nariai privalo būti Naujienų piknike. Rugs. 16 d. kiekvieno mūsų pareiga būti Bučo sode, Naujienų piknike. Kviečiu vyresniuosius ir jaunesnius į pikniką, kad galėtume susitikti, pasikalbėti ir dar gerokai paūžti, kaip mes uždavom senais laikais. K. P. Deveikis

ALT Informacija

Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininkas inž. E. A. Bartkus ir valdybos narys Dr. K. Šidlauskas š. m. liepos 20 d. dalyvavo Bendrojo Pabaltiečių Komiteto delegacijoje, kurią priėmė Valstybės Departamento Sekretoriaus pavaduotojas Europos reikalams p. Martin Hillenbrand.

Apie Pabaltiečių delegacijos pasitarimo eigą su Valstybės Departamento pareigūnais ALT Biuras paruošė platesnį visuomenei pranešimą

ALT Biuras

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

METAL FAB LAYOUT

\$3.43 to \$4.17

SHEAR OPERATORS

\$2.57 to \$3.27

PRESS BRAKE HELPERS

\$2.62 to \$3.27

HELPERS

\$2.62 to \$3.61

Liberal company benefits. Overtime.

SMECO INDUSTRIES

4800 So. MOYNE AVE.

CHICAGO, ILL.

Interview 8:00 A.M. - 11:00 A.M.

IMMEDIATE OPENINGS

MECHANICS

(Night Shift)

Openings in Cicero, Ill. and East Chicago, Ind.

Contact AL TABB

D & L TRANSPORT

522-1500

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGI: VYRAS, MOTERIS arba PORA dirbinėti prie namo ir ten gyventi. Geras atlyginimas. Rašyti GEORGE TRIKSNIS, 509 ISLAND AVENUE, ROCKFORD, ILLINOIS arba skambinti 968-8489.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

BEAUTY SALON

Established Business.

2,000 dollars.

CALL

472-6441 or 784-2567

FARMS FOR SALE

Ūkiai Pardavimui

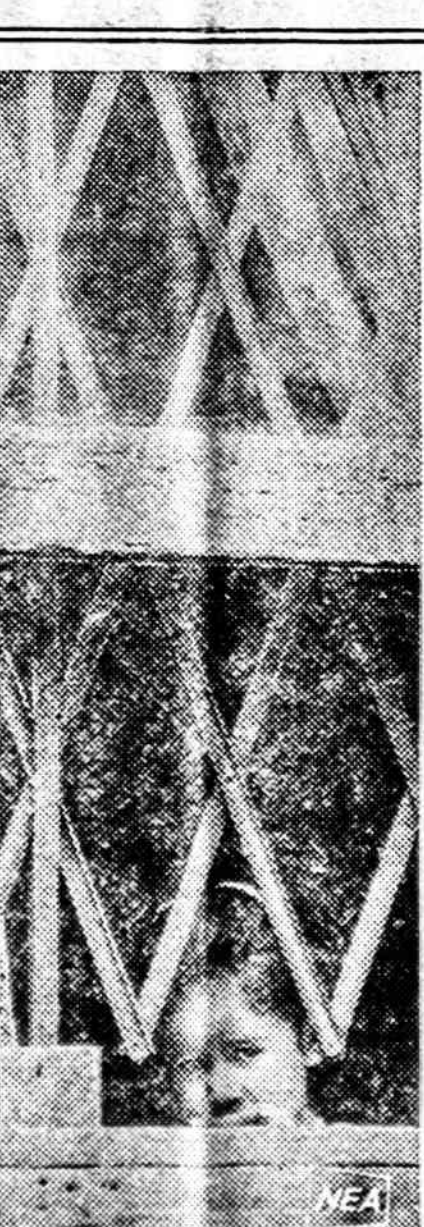
700 AKRŲ, MODERNUS NAMAI, 7 sūliniai ir vienas sūlinys laukų laistymui. Pinta tvora. WILLIAM T. CARLIN, CLEAR LAKE, MINN. 55319

LKDS suvažiavimas

Eilinis (kas treči metai) Liet. Krikščionių Demokratų Sąjungos suvažiavimas bus šiemet rugpjūčio 15-16 d., Clevelando, Šv. Jurgio parapijos patalpose. Be organizacinių reikalų, suvažiavime bus (dalyvaujant jaunajai ir vyresniajai kartai) simpoziumas — Krikščionis ir komunistas kovoje už žmogų. Suvažiavime be vietos atstovų ir svečių bus atstovų ir svečių iš kitų kontinentų.

Be to, bus, kaip visada, vietos skyriaus rūpesčių suvažiavimo dalyvių ir kvietinių svečių pagerbimo vaisės.

Detalesnį apie suvažiavimą bus skelbiama vėliau. KDI

New York, Harlemo rajone — nesaugu gyventi. Daug namų papuošti plieno užvaromis, kaip paveiksle matomas langas, už kurio stovi portorikietė mergaitė.

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

MAIDS

FULL OR PART TIME. STEADY YEAR ROUND WORK.

ROOM INSPECTRESS

MIDDLE AGE. EXPERIENCE.

Salary open. Full time steady job.

RAMADA INN

3939 N. MANNHEIM RD.

SCHILLER PARK Tel. 678-4800

IMMEDIATE OPENINGS

MAIDS

HOURS FROM NOON TO 8 P. M.

Steady work. Salary open.

Bondable. Transportation furnished if needed.

RAMADA INN

3939 N. MANNHEIM RD.

SCHILLER PARK

Tel. 678-4800

ACCOUNTING STAFF

Experienced in Accounts Receivable Payroll, Bank reconciliations for growing Southside Mfg. Co. Many benefits. Call for appointment

LEON KAWALERSKI

243-5161

GENERAL OFFICE PRACTICE

High School grad. with figure aptitude for office routines. Light typing and billing experience for growing Southside Mfg. Phone for appointment

LEON KAWALERSKI

243-5161

IMMEDIATE OPENINGS

BEAUTICIANS

With following appreciated for

Elegant Beauty Salon.

Steady work.

JOSETTE COIFFURES

2746 W. PRATT

973-5440 or after 6 P. M. 693-2601

TYPISTS

3.88 PER HOUR

Large company moving into one of the

oop's new skyscrapers needs typists.

Immediate openings. Company is

desperate. Call

Mr. SCHROEDER. 625-0120

2400 N. Harlem, 2nd. Elmwood Pk.

BEST PERSONNEL

IBM COMPOSER OR TYPIST

Accuracy more important than

speed. Various other duties in

print shop.

Call DA 8-0778

BOOKKEEPER — TYPIST

Small office. Must be experienced.

35 hour week.

Good starting salary and benefits.

CALL

254-4820 Ext. 4

GIRL FRIDAY

One girl office. Pleasant working

conditions. Light typing. Only in-

terested in girl who basically wishes

to own her own business.

She will run everything.

436-6970

MICHIGAN AVE. — TYPIST

Average skills. Good appearance.

\$520 mo. + benefits + plush

office

PROFILE

140 N. STATE 641-0540

COOK

and light housekeeping for 7 in

priests residence in Oak Park.

Live — in. Good pay.

CALL DAYS

848-2076

EXPERIENCED BOOKKEEPER

Shorthand and general office

worker. 5 day week.

Good salary.

Good transportation.

CALL 626-1310

SWITCHBOARD — TYPIST

Needed by new car dealer.

West Suburbs. Must be expe-

rienced. 5 day week.

CALL JIM HEATH

833-7700

MISCELLANEOUS

Ivairūs Dalykai

RUSTIC FENCING

Direct from Cedar Mill Farm. Stockade, rail, picket & cedar weave fences.

Farm phone KE 2-6752

Chicago HI 5-0827

PARDUODAMA pilna Lietuviška Enciklopedija ir foto aparatas — Leica C3. Visas naujas stovyje. Skambinti 922-5507 po 4 val. popiet.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE

Nar. J. Zeme — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zeme — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-774

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRASTUS.

P. NEDZINSKAS, 4065 Acher.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išsimokėjimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE &